

# spis treści

|     |                                                                                                                                                                           |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7   | Od wydawcy                                                                                                                                                                |
| 8   | Od autorów                                                                                                                                                                |
| 11  | Rozdział I: HISTORIA                                                                                                                                                      |
| 11  | „Marywil” na przełomie wieków                                                                                                                                             |
| 11  | Zarys stosunków politycznych i społeczno-gospodarczych w Królestwie Polskim na tle rewolucji przemysłowej i polityki gospodarczej carskiej Rosji na przełomie XIX i XX w. |
| 20  | Napływ kapitałów zagranicznych do Królestwa Polskiego pod koniec XIX w.                                                                                                   |
| 27  | Przemysł ceramiczny w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX w.                                                                                                         |
| 36  | Powstanie i rozwój fabryki „Marywil” w dobie procesów industrializacji i urbanizacji Radomia na przełomie XIX i XX w.                                                     |
| 58  | „Marywil” w okresie międzywojennym i okupacji hitlerowskiej                                                                                                               |
| 58  | Zmiany właścicielskie w „Marywilu” oraz trudne początki firmy w wolnej Polsce                                                                                             |
| 64  | Fabryki „Marywil” w Radomiu i Suchedniowie w dobie „wielkiego kryzysu” i budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego                                                          |
| 73  | II wojna światowa i jej skutki dla funkcjonowania firmy                                                                                                                   |
| 81  | Powojenne losy fabryki „Marywil”                                                                                                                                          |
| 81  | Fabryka Wyrobów Szamotowych i Kamionkowych „Marywil” pod zarządem państwowym w latach 1945–1950                                                                           |
| 90  | Radomskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych jako przedsiębiorstwo państwowe w czasach PRL                                                                                  |
| 104 | Transformacja gospodarcza po 1989 r. i ostateczny upadek zakładu                                                                                                          |
| 113 | „Marywil” pofabryczny                                                                                                                                                     |

## 119 Rozdział II: WYROBY

### 119 30 lat produkcji posadzek ceramicznych (1896–1926)

119 Technologia produkcji wyrobów ceramicznych na przełomie XIX i XX w.

126 Wzornictwo posadzek ceramicznych „Marywila” na tle epoki

150 Marka „Marywil” a sygnowanie wyrobów fabryki

157 Marywilska ceramika w radomskim zasobie budowlanym oraz zasięg geograficzny wyrobów fabryki

159 KOŚCIOŁY RADOMSKIE

163 POMIESZCZENIA HANDLOWE I USŁUGOWE

166 INNE BUDYNKI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

168 BUDYNKI FABRYCZNE

171 KAMIENICE I BUDOWLE MIESZKALNE

180 POSADZKI MARYWILSKIE ODNALEZIONE POZA RADOMIEM

187 POSADZKI MARYWILSKIE W KRAJACH EUROPY WSCHODNIEJ

190 PROBLEMY Z IDENTYFIKACJĄ I ZASÓB Z INNYCH FABRYK

194 Fabryka „Marywil” w reklamie (do 1926 r.)

206 Wystawy i targi (nagrody i wyróżnienia) w pierwszym dziesięcioleciu działalności fabryki

### 211 Zmiana profilu po 1926 r. – produkcja wyrobów szamotowych i kamionkowych

211 Rodzaje wyrobów ogniotrwałych

213 DZIAŁ SZAMOTOWY

217 DZIAŁ KAMIONKOWY

222 Prezentacja oferty na targach (wystawach), a także w katalogach i materiałach reklamowych w latach 1926–1939

233 Profil produkcyjny fabryki pod zarządem państwowym i w okresie PRL

233 Technologia produkcji i wyroby Radomskich Zakładów Materiałów Ogniotrwałych

## 243 Rozdział III: LUDZIE

243 Pracownicy fabryki i ich losy

264 Zaplecze społeczno-kulturalne RZMO

276 Wybrane sylwetki kadry kierowniczej i właścicieli „Marywila”

282 BIBLIOGRAFIA

295 INDEKS NAZWISK